

Beste mensen,

Dit jaar is het 75 jaar geleden dat de Tweede Wereldoorlog ophield. Het zou groots gevierd worden, de Bevrijding van een onmenselijk regiem een mensenleeftijd geleden. Degenen die deze tijd bewust hebben meegemaakt en het nog kunnen navertellen zijn nu hoogbejaard.

Het is bijzonder dat in Nederland zo'n lange vredesperiode is geweest. Oorlog en onvrijheid is iets van lang geleden, wat in een ver buitenland gebeurt. Deze oorlog is geschiedenis geworden, zoiets als de 80-jarige oorlog. 1600 slag bij Nieuwpoort, 1944 slag bij Arnhem. Hannie Schaft en Kenau zijn nu wel verleden tijd.

De oorlogstijd wordt herinnerd met monumenten en op 4 mei, maar het is van een andere tijd. Lou de Jong heeft de geschiedenis ervan opgeschreven in vele delen. Is dat geen afgesloten boek? Moeten we niet eens een streep zetten onder het verleden, vergeten en vergeven, nu is het passé. Wat hebben we aan geschiedenis, zijn de dingen van vroeger niet achterhaald? Wij doen het moderner dan toen, de dokters en de ingenieurs zijn knapper en de wetenschap kan zoveel oplossen. In deze griepstijd lijken veel dingen in de war geraakt. Onze gewoonten en dagindeling moeten we nu soms anders doen dan normaal. We kunnen niet naar werk, kerk of school, mensen mogen elkaar niet zomaar in grote groepen ontmoeten en aanraken. Men zit opgesloten in bejaardenhuizen, Schiphol ligt stil. De wetenschap heeft nog geen medicijn gevonden tegen het griepvirus. De overheid probeert met allerlei maatregelen de samenleving zo ordelijk mogelijk te laten verlopen. Mensen moeten nu zoeken hoe ze zich kunnen redden in nieuwe omstandigheden. De vertrouwde gewoonten voldoen niet.

Kunnen we van het verleden leren? Vorige generaties hebben soms zware tijden meegemaakt, ook toen moesten mensen zien door te gaan in onzekere omstandigheden. In deze mei-dagen wordt weer aan de oorlogstijd gedacht, toen de wereld op zijn kop stond, toen voldeden oude patronen niet meer.

Men stond soms voor een keus van leven of dood, moest men het kwaad aanvaarden of zich verzetten.

Het is denk ik goed dat het verleden niet zomaar vergeten wordt en wat het betekent bevrijd te zijn uit onvoorstelbare omstandigheden. Al zijn er niet zoveel meer die het kunnen navertellen. Het is goed dat het herinnerd wordt, en doorverteld aan een volgende generatie. Er is een Anne Frankhuis, er is een Corrie ten Boomhuis waar de oude verhalen levend worden gehouden. Verhalen die kracht geven in onzekere tijden.

De Bijbel staat vol oude verhalen en tradities, ook een boek van vroeger. De geschiedenissen die er in vermeld staan zijn denk ik niet alleen voor toen maar ook voor nu. De 10 geboden zijn oude wetten die ons nog wat te vertellen hebben. Eén van die geboden is het sabbatsgebod. De Sabbat deed het volk Israël denken aan hun bevrijding uit de slavernij (Deut. 5:12-15). De sabbatdag als bevrijdingsdag om wekelijks te vieren. De slavernij in Egypte was geschiedenis, slavernij, onvrijheid komt elke generatie weer opnieuw om de hoek kijken. Sabbat is om mensen mentaal op de been te houden, het leven vol te houden, niet doorhollen met 24x7, om hoop en perspectief te geven, om het wekelijks vol te houden. God gunt de mens en dier rust en bevrijding.

Ik denk dat het goed is de bevrijding van 40-45 te blijven herdenken en te vieren. Het is goed de Sabbat te blijven vieren als een geloof in een bevrijdende God. Sabbat is verbonden met de schepping (Ex. 20:8-11) en de Schepper die niet los laat het werk dat Zijn hand is begonnen, Hij laat zijn schepselen niet aan hun lot over.

Een goede Sabbat gewenst,
Roel Dijk.